NAGY KÁROLY ZSOLT
TRIOLA
JAZZ PORTRÉK

Fotók © Nagy Károly Zsolt
A képek 2004-2017 között a Zempléni Fesztivál koncertjein készültek

TRIOLA

Triola: a zenében olyan ritmusképlet, mely három, rendszerint egyenlő értékű hangcsoportból áll, amelyet két ugyanolyan értékű hang ideje alatt kell megszólaltatni, vagyis a triola kettő helyett három egyenlő részre osztja a hangértéket. E három érték közt egyik sem hangsúlyosabb. A 2017-ben Sárospatakon, A Boros Borbárban megnyílt kiállítás - és az abból készült kötet - címeként ezt a zenei szakszót vettem kölcsön. Ezzel is utalni szerettem volna a kiállítás egyik alapkérdésére, hogy miként lehet az időben kibontakozó, első sorban a hallásunkon keresztül érzékelt zene és az időből kiszakított pillanatra épülő, első sorban a látásunkon keresztül érzékelt és többnyire „néma” fotográfia között kapcsolatot teremteni.

A képanyag három egyformán lényeges – bár darabszámra nem egyenylő súlyú – részből áll. Egy képi triola. Az egyik részét olyan képek alkotják, melyeken a zenészek egytől egyig becsukott szemmel játszanak. A zenészekről – kivált a jazz területén – készült fotográfiák kedvelt, szinte közhelyes témája ez. Itt azonban ritkán találkozunk e képi toposz másik állandó összetevőjével, az extázissal, inkább az összpontosítás, a figyelem, illetve a „teljes testtel” való muzsikálás – a test és a hangszer összekapcsolódása, a test hangszerré válása – tanúi lehetünk. A behunyt szem és az ahhoz kapcsolódó különböző gesztusok számos asszociációt kelthetnek a nézőben. Az értelmezés játékába sajátos ellenpólusként kapcsolódik be a második képcsoport, melyben – részben – ugyanazokat a zenészeket nyitott szemmel látjuk, többnyire úgy, hogy egyenesen a kamerába, s azon keresztül a néző szemébe néznek. Tekintetükben néhol észrevehető a meglepetés, a fotóssal való szembenézésre történő reflexió. Ezek a képek, azon túl, hogy a nyitott szem – csukott szem számtalan asszociációs lehetőségével egy feleselő értelmező játékra hívják a nézőt, a fotográfiának egy újabb közhelyére is utalnak. A fotót az elkapott pillanat művészetének szokás tartani, holott ezek a képek épp arról szólnak, hogy a pillanat, amit „elkapunk”, már régen a fejünkben van, várjuk azt. A fotó nem az exponáló kézben, nem a figyelő szemben, hanem a fotográfus fejében születik meg, s várja azt a pillanatot, amikor a látványban testet ölthet.

A két, szinte bináris oppozíciót képző fekete-fehér képcsoporthoz kapcsolódnak a színes képek, melyek a fekete-fehér, nyitva-csukva racionalitásának a maguk irracionális színvilágával képeznek kontrasztot. A három képi egység így együtt próbál mondani valamit arról, ami a jazz: a zene racionális hangnemi, melodikus és ritmikai világát feszegető improvizáció s létforma.

SABIAN

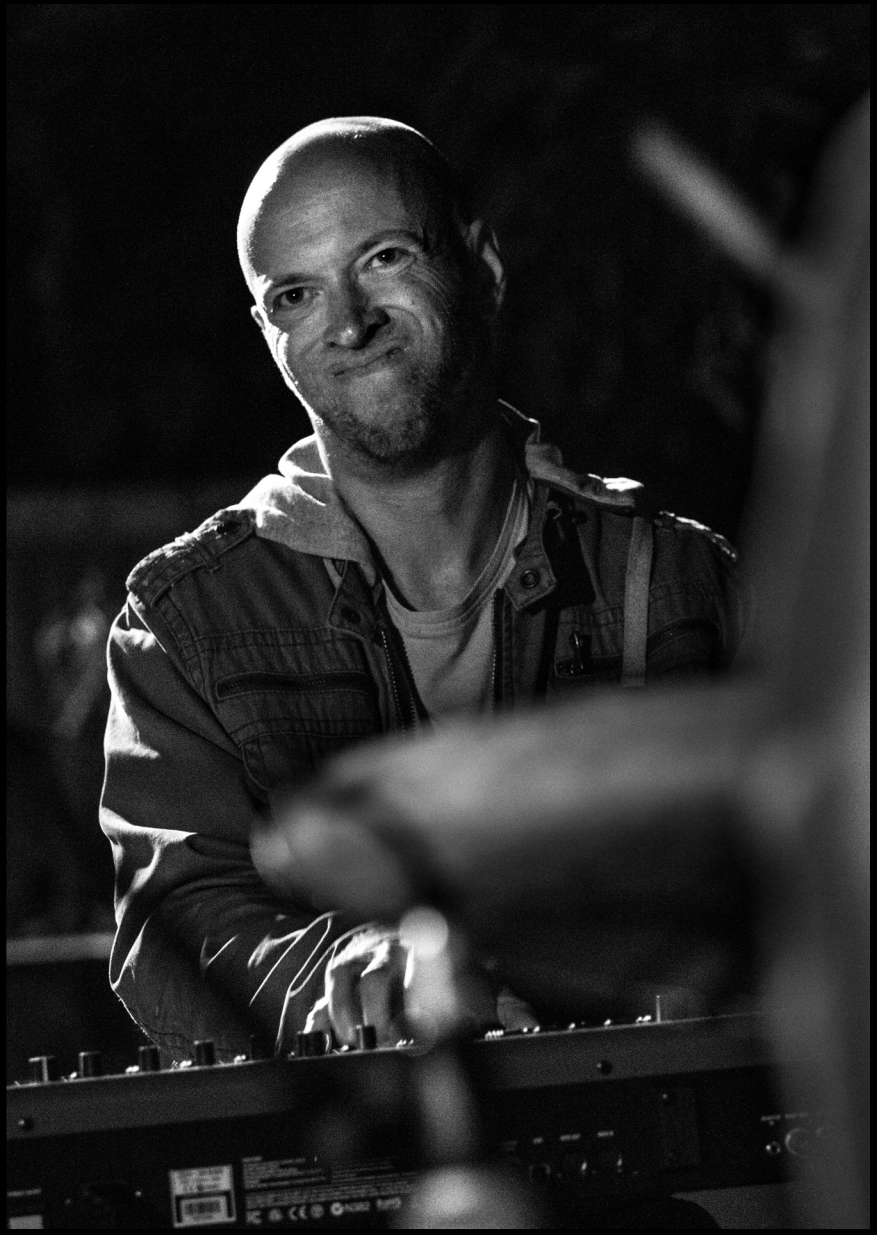

TRIOLA

A képek alkotója Nagy Károly Zsolt eredetileg fotográfusnak tanult, majd református lelkészi és vizuális kultúrakutató szakirányú kulturális antropológus diplomát szerzett, és kommunikációtudományból doktorált. Jelenleg a Sárospataki Református Teológiai Akadémia docense. Fotográfusként elsősorban klasszikus és jazz koncertfotográfiával foglalkozik, emelett több különleges és érzékeny témájú tudományos projekt (például a Salgótarjáni utcai zsidó temetőt feldolgozó társadalomtudományi vagy Szent Lászó koponyaereklyéjét vizsgáló multidiszciplináris kutatás) fotográfusaként is dolgozott. 2004-2019 között a Zempléni Fesztivál számára is készítette koncertképeit, itt látható fotói is a Fesztivál eseményein készültek.

Bővebb információ & kapcsolat:
www.nkzs.hu
nkzs@nkzs.hu